

DQ-001-0012113

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Introduction of Indian Agri. Eco. - II

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012113

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.
(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 નીચેના બહુવિકલ્પિ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 20

- (1) બી.ટી.બીજ કયા પાક સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
(A) મગફળી (B) ઘઉં
(C) ચણા (D) કપાસ
- (2) વર્મી કંમ્પોસ્ટ શેમાંથી બને છે ?
(A) બેક્ટેરિયા (B) અબસિયાં
(C) છાણ (D) વાઈરસ
- (3) કયા પ્રકારનું બીજ દર વર્ષે ઉત્પન્ન કરવું પડે છે ?
(A) શંકરબીજ (B) સંશોધન બીજ
(C) પાયાનું બીજ (D) પ્રમાણિત બીજ
- (4) કયા પ્રકારના બીજની જનીનિક શુદ્ધતા 99થી 100% હોય છે ?
(A) પાયાનું બીજ (B) પ્રમાણિત બીજ
(C) શંકરબીજ (D) સંશોધન બીજ
- (5) કઈ પિયત પદ્ધતિમાં સૌથી વધુ પાણીની બચત થાય છે ?
(A) ટપક (B) ફુવારા
(C) રેળ (D) માટલા

- (6) નીચેનામાંથી કયું ખાતર સૌથી વધુ નાઈટ્રોજન પાકને પૂરો પાડે છે ?
- (A) યુરિયા (B) એમોનિયમ સલ્ફેટ
(C) એમોનિયા નાઈટ્રેટ (D) પોટેશિયમ નાઈટ્રેટ
- (7) રાસાયણિક ખાતરના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે ?
- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- (8) ગુજરાતમાં સૌથી મોટી સિંચાઈ યોજના કઈ છે ?
- (A) નર્મદા યોજના (B) ઉકાઈ યોજના
(C) કાકરાપાર યોજના (D) ભાદર યોજના
- (9) ગુજરાતમાં ખોરાક માટે સૌથી અગત્યનો ધાન્ય પાક કયો છે ?
- (A) ઘઉં (B) બાજરો
(C) જુવાર (D) ડાંગર
- (10) ભારતમાં ખેડાણ ઘટકના કદમાં ઉત્તરોત્તર ઘટાડો થવાનું મુખ્ય કારણ કયું છે ?
- (A) વારસાગત પદ્ધતિ (B) સંયુક્ત કુટુંબપ્રથા
(C) ઉદ્યોગોનો વિકાસ (D) શિક્ષણમાં વધારો
- (11) આપણા દેશમાં ખેતી એ કયા પાયા પર ઉભેલી છે ?
- (A) કેન્દ્રિકરણ (B) સહકાર
(C) વિકેન્દ્રિકરણ (D) રાષ્ટ્રીયકરણ
- (12) ભારતની ખેતીમાં કયા પ્રકારની બેકારી જોવા મળે છે ?
- (A) શિક્ષિત (B) યંત્રજન્ય
(C) ચક્રિય (D) પ્રછન્ન
- (13) ભારતમાં 2010માં સિંચાઈની ક્ષમતા કેટલા ટકા હતી ?
- (A) 30% (B) 40%
(C) 50% (D) 60%

(14) 'Economics of water for irrigation'ના લેખક કોણ છે ?

- (A) ડૉ. મેમોરિયા (B) પ્રો.સિંઘ
(C) પ્રો.લહેરી (D) ડૉ. સ્વામિનાથન

(15) ભારતમાં વાર્ષિક પાણીનો પુરવઠો કેટલા લાખ હેક્ટર મીટર છે ?

- (A) 1550 (B) 1650
(C) 1750 (D) 1850

(16) ખેતપેદાશોની માંગ સામાન્ય રીતે કેવી હોય છે ?

- (A) અસ્થિર (B) સ્થિર
(C) સ્થિતિસ્થાપક (D) અનિયમીત

(17) ખેતી અને ઉદ્યોગ વચ્ચે કયા પ્રકારનો સંબંધ જોવા મળે છે ?

- (A) પૂરક (B) હરિક
(C) સ્થિતિસ્થાપક (D) અનિયમિત

(18) ભારતના કયા રાજ્યમાં સૌથી વધુ સિંચાઈની સગવડ છે ?

- (A) ઉત્તર પ્રદેશ (B) હરિયાણા
(C) પંજાબ (D) ગુજરાત

(19) કઈ દલિલ કૃષિ યાંત્રીકરણની તરફેણની છે ?

- (A) ખેડૂતોની નિરક્ષરતા (B) ગરીબ ખેડૂતો
(C) નાના કદના ખેતરો (D) ઓછો ખર્ચ

(20) એક અંદાજ મુજબ ભારતમાં.....ટકા ખેડૂતો પાસે 25 એકરથી વધુ

જમીન છે ?

- (A) 20% (B) 15%
(C) 10% (D) 5%

2	કૃષિમાં ખાતરના મહત્ત્વ અંગે સમજાવો.	10
	અથવા	
2	ગુજરાતમાં ખેતીની સમસ્યાઓ નિવારવાના ઉપાયો જણાવો.	10
3	ખેતરના કદને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.	10
	અથવા	
3	ભારતમાં સિંચાઈનો અર્થ અને મહત્ત્વ સમજાવો.	10
4	ગુજરાતમાં કૃષિના મહત્ત્વની ચર્ચા કરો.	10
	અથવા	
4	ખેત બજારતંત્રની ખામીઓ જણાવો.	10
5	ગુજરાત સરકારની ખેતધિરાણની યોજનાઓ જણાવો.	10
	અથવા	
5	ગુજરાતમાં કૃષિની પરિસ્થિતિ અંગે સમજાવો.	10
6	જમીન ધારણના મહત્ત્વની ચર્ચા કરો.	10
	અથવા	
6	ખેતબજારતંત્રના પ્રકારો જણાવો.	10

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all questions in main answer sheet.
 (2) Figures to right side indicate marks of questions.

1	M.C.Q.	20
	(1) Which crop is related to B.T. seed ?	
	(A) Groundnut (B) Wheat	
	(C) Gram (D) Cotton	
	(2) Wormi compost made from _____.	
	(A) Bacteria (B) Worm	
	(C) Dung (D) Vieruse	

- (3) Which type of seed produce every year ?
(A) Hybrid seed   (B) Certified seed
(C) Foundation seed   (D) Research seed
- (4) Which type of seed has 99 to 100% genetical purity ?
(A) Foundation seed   (B) Certified seed
(C) Hybrid seed   (D) Research seed
- (5) Which irrigation method save the maximum water ?
(A) Drip   (B) Sprinkler
(C) Rel   (D) Pot
- (6) Which fertilizer provides the maximum nitrogen to crop ?
(A) Urea
(B) Ammonium sulphate
(C) Ammonium nitrate
(D) Potassium nitrate
- (7) How many main types of fertilizer ?
(A) Two   (B) Three
(C) Four   (D) Five
- (8) Which is the big irrigation project in Gujarat ?
(A) Narmada plan   (B) Ukai plan
(C) Kakrapar plan   (D) Bhader plan
- (9) Which is the most important grain crop of Gujarat ?
(A) Wheat   (B) Bajara
(C) Jowar   (D) Rice
- (10) What is the main reason of decreases in size of farm in India ?
(A) Hereditary method
(B) Joint family system
(C) Development of Industry
(D) Increase in education

- (11) The agriculture is on which base in our country ?
(A) Centralization (B) Cooperation
(C) Decentralization (D) Nationalization
- (12) Which type of unemployment shown in agriculture in India ?
(A) Educational (B) Technological
(C) Cyclic (D) Disguised
- (13) How many percentage of irrigation potential in 2010 in India ?
(A) 30% (B) 40%
(C) 50% (D) 60%
- (14) Who is author of "Economics of Water for Irrigation" ?
(A) Dr. Memoriya (B) Prof. Singh
(C) Prof. Laheri (D) Dr. Swaminathan
- (15) How much lakh hectare meter of annual water supply in India ?
(A) 1550 (B) 1650
(C) 1750 (D) 1850
- (16) Which type demand of agricultural products generally ?
(A) Unstable (B) Stable
(C) Flexible (D) Irregular
- (17) Which type of relation between agriculture and industry ?
(A) Supplementary (B) Competitor
(C) Flexible (D) Irregular
- (18) In which state has highest irrigation facility in India ?
(A) Uttar Pradesh (B) Haryana
(C) Punjab (D) Gujarat
- (19) Which argument is in favour of mechanization of agriculture ?
(A) Illiteracy of farmers
(B) Poor farmers
(C) Small size farms
(D) Less expenditure

(20) According to one survey _____% of farmers possess more than 25 acre of land.

- (A) 20%   (B) 15%
(C) 10%   (D) 5%

2 Explain the importance of fertilizer in agriculture. 10

OR

2 Explain remedial steps of problems of agriculture in Gujarat. 10

3 Explain factors affecting on size of farm. 10

OR

3 Give the meaning and limitation of irrigation in India. 10

4 Explain the importance of Agriculture in Gujarat. 10

OR

4 Discuss the limitation of Agricultural Marketing. 10

5 Explain the scheme of Agriculture Finance of Gujarat Government. 10

OR

5 Explain agricultural situation of Gujarat. 10

6 Discuss the importance of Land holding. 10

OR

6 Explain types of agricultural marketing. 10
